

Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej  
ul. Świętokrzyska 36  
00-116 Warszawa

WPLYNEŁO  
URZĄD MIASTA BYDGOSZCZY  
Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

Data 24. STY. 2008  
M 452 / 859

ilość załączników szt. .... 3 .....  
DINna-503/23/2007..... 62

WPLYNEŁO  
URZĄD MIASTA BYDGOSZCZY  
SEKRETARIAT PREZYDENTA

data 22. U. 2007  
M 752 / 934

ilość załączników .....  
podpis .....

Postępowanie kontrolne DINna-503/23/2007

DINna-503/23/2007

*Janusz K. Bordewicz*  
24.01.08  
Protokół kontroli nr 7/2

p. Rogoźni  
25.01.08

I. Podmiot kontrolowany:

Urząd Miasta Bydgoszczy.

II. Kierownictwo kontrolowanego podmiotu:

Prezydent Miasta – Konstanty Dombrowicz.

III. Upoważniony przedstawiciel kontrolowanego podmiotu:

Janusz Bordewicz – Zastępca Dyrektora Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Bydgoszczy,

IV. Kontrolujący:

1. Katarzyna Żurkowska, Naczelnik Wydziału Nadzoru i Analiz Ekonomicznych Departamentu Inwestycji i Nadzoru KZGW,
2. Tomasz Kiedrzyński, Naczelnik Wydziału Majątku Skarbu Państwa Departamentu Inwestycji i Nadzoru KZGW
3. Justyna Gontarz, Specjalista w Wydziale Nadzoru i Analiz Ekonomicznych Departamentu Inwestycji i Nadzoru KZGW,
4. Maciej Kowalczyk, Główny Specjalista w Wydziale Nadzoru i Analiz Ekonomicznych Departamentu Inwestycji i Nadzoru KZGW.

V. Kontrolę przeprowadzono w dniach 21 – 22 stycznia 2008 r.

VI. Temat kontroli:

Kompleksowa kontrola gospodarowania wodami „Węzła Bydgoskiego”, w części dotyczącej urządzeń administrowanych przez Urząd Miasta Bydgoszczy, w zakresie:

- 1) korzystanie z wód;
- 2) przestrzeganie warunków ustalonych w decyzjach wydanych na podstawie ustawy Prawo wodne;
- 3) utrzymanie wód oraz urządzeń wodnych;

K. i

1 Wstęp  
25.01.08. *[Signature]*

- 4) przestrzeganie nałożonych na właścicieli gruntów obowiązków oraz ograniczeń;
- 5) przestrzeganie warunków obowiązujących na wałach przeciwpowodziowych oraz na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią;
- 6) stan zabezpieczenia przed powodzią oraz przebieg usuwania skutków powodzi związanych z utrzymaniem wód oraz urządzeń wodnych;
- 7) ustawianie i utrzymywanie stałych urządzeń pomiarowych na brzegach i w wodach;
- 8) wykonywanie w pobliżu urządzeń wodnych robót lub czynności, które mogą zagrażać tym urządzeniom lub spowodować ich uszkodzenie.

#### VII. Data poprzedniej kontroli

Pierwsza kontrola.

#### VIII. Informacje ogólne:

Stary Kanał Bydgoski to zachowany do dnia dzisiejszego odcinek sztucznej drogi wodnej zaprojektowanej i wybudowanej w latach 1772-1774. Pierwsza gruntowna przebudowa Kanału miała miejsce w latach 1803 – 1810. Z tego okresu pochodzą śluzy nr IV, nr V i nr VI. Kolejna przebudowa miała miejsce w latach 1903 – 1915. Wybudowano podczas niej nowy odcinek kanału z eksploatowanymi do dziś śluzami Okole i Czyżkówko.

Zastąpiony odcinek kanału (od śluzy nr VI do śluzy nr II przy ul. Grottgera), do końca lat czterdziestych XX wieku pełnił funkcję rezerwowej drogi wodnej. Kanał pełni obecnie funkcję kanału ulgowego.

Ruch żeglugowy na Starym Kanale Bydgoskim ustał w latach 1948-1949. Ostateczne wyłączenie z eksploatacji nastąpiło pod koniec lat 60-tych. Wówczas w wyniku budowy Ronda Grunwaldzkiego i przebudowy trasy W-Z zlikwidowano jego fragmenty, zasypując przy tym dwie śluzy ( nr II i nr III ). Aktualnie Stary Kanał Bydgoski (w tym śluzy IV, V i VI zrekonstruowane na przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku), pozostający w zarządzie Urzędu Miasta Bydgoszczy, pełni funkcję odbiornika, do którego ciążą wody związane z gospodarką wodną zachodniego obszaru miasta. Zasilany jest także wodami z Kanału Bydgoskiego w ilości 0,35 m<sup>3</sup>/s, co stanowi przepływ nienaruszalny. Całkowita długość Kanału (od ujęcia przy śluzie Czyżkówko do kolektora kanalizacyjnego) wynosi 2 487,0 m. Woda z Kanału odprowadzana jest kolektorem Ø 1,8 m, o długości 665 m do rzeki Brdy. Ujście kolektora do Brdy Młyńskiej powyżej mostu w ciągu ul. Focha, znajduje się na wysokości km 12+240 drogi wodnej Wisła-Odra.

Stary Kanał Bydgoski, decyzją Centralnego Urzędu Gospodarki Wodnej z dnia 2 lipca 1965 r., przekazany został przez Okręgowy Zarząd Wodny w Bydgoszczy Prezydium Rady Narodowej w Bydgoszczy.

Aktualnie zakres korzystania z wody powierzchniowej Starego Kanału i urządzeń wodnych z nim związanych sprowadza się do pełnienia przezeń następujących funkcji :

- 1) odbiornik ścieków deszczowych,
- 2) odbiornik cieków naturalnych (dwie strugi),

- 3) obiekty piętrzące wody Kanału Bydgoskiego (śluzą nr VI) i Starego Kanału Bydgoskiego (śluzą nr IV i V),
- 4) kanału ulgi dla wód Kanału Bydgoskiego.

Ponadto Stary Kanał Bydgoski jest obiektem wykorzystywanym do celów turystyki i rekreacji jako:

- 1) atrakcyjny turystycznie obiekt hydrotechniczny,
- 2) miejsce odpoczynku i rekreacji w połączeniu z okolicznym kompleksem parkowym.

Stary Kanał Bydgoski wpisany został do rejestru zabytków i objęty jest ochroną konserwatorską.

### **Zabudowa hydrotechniczna**

Na Kanale zlokalizowane są trzy śluzy:

- śluza nr IV przy ul. Wrocławskiej w km 2+150,
- śluza nr V przy ul. Czarna Droga w km 1+380,
- śluza nr VI przy ul. Bronikowskiego w km 0+220.

### **Zabudowa brzegowa**

Brzegi kanału pomiędzy śluzami nr IV i V oraz na odcinku od mostu kolejowego, aż do śluzy nr VI umocnione są lekkimi konstrukcjami faszynowymi. Brzegi od górnego awanportu śluzy nr V do mostu kolejowego stabilizuje roślinność. Poniżej śluzy nr IV, wody Starego Kanału ujęto w koryto betonowe o długości 291 m.

IX. W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, co następuje:

Ad. VI.1. Korzystanie z wód:

- 1) Śluza nr IV – decyzja Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 28.06.2001 r., udzielająca pozwolenia na prowadzenie piętrzenia wód Kanału Bydgoskiego śluzą komorową nr IV znajdującą się na Starym Kanale Bydgoskim przy ul. Wrocławskiej w Bydgoszczy, z zachowaniem:
  - maksymalny stan wody 45,64 m n.p.m. (Kr),
  - normalny eksploatacyjny stan wody 45,40 m n.p.m. (Kr),
  - minimalny stan wody 45,30 m n.p.m. (Kr),
  - maksymalna wysokość piętrzenia 4,67 m.

Pozwolenie wydane zostało na czas określony do 31.12.2020 r. Kopia decyzji udzielającej pozwolenia stanowi załącznik nr 1 protokołu kontroli.

- 2) Śluza nr V – decyzja Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 28.06.2001 r., udzielająca pozwolenia na prowadzenie piętrzenia wód Kanału Bydgoskiego śluzą komorową nr V znajdującą się na Starym Kanale Bydgoskim przy ul. Czarna Droga w Bydgoszczy, z zachowaniem:

- maksymalny stan wody na stanowisku górnym 48,50 m n.p.m., na stanowisku dolnym 45,64 m n. p. m. (Kr),
- normalny eksploatacyjny stan wody 48,30 m n.p.m. na stanowisku górnym, stanowisko dolne 45,40 m n. p. m. (Kr),
- minimalny stan wody na stanowisku górnym 48,20 m n.p.m., stanowisko dolne 45,30 m n. p. m. (Kr),

Pozwolenie wydane zostało na czas określony do 31.12.2020 r. Kopia decyzji udzielającej pozwolenia stanowi załącznik nr 2 protokołu kontroli.

3) Śluza nr VI – decyzja Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 28.06.2001 r., udzielająca pozwolenia na prowadzenie piętrzenia wód Starego Kanału Bydgoskiego śluzą komorową nr VI znajdującą się na Starym Kanale Bydgoskim przy ul. Bronikowskiego w Bydgoszczy, z zachowaniem:

- maksymalny stan wody na stanowisku górnym 51,18 m n.p.m., stanowisko dolne 48,50 m n. p. m. (Kr),
- normalny eksploatacyjny stan wody 50,98 m n.p.m. na stanowisku górnym, stanowisko dolne 48,30 m n. p. m. (Kr),
- minimalny stan wody na stanowisku górnym 50,62 m n.p.m., stanowisko dolne 48,20 m n. p. m. (Kr),

Pozwolenie wydane zostało na czas określony do 31.12.2020 r. Kopia decyzji udzielającej pozwolenia stanowi załącznik nr 3 protokołu kontroli.

Ad. VI. 2. Przestrzeganie obowiązków wynikających z pozwoleń wodnoprawnych:

W trakcie kontroli, po zapoznaniu się z odczytami stanów wody za okres od 1.01.2007 r. do 22.01.2008 r., stwierdzono nieliczne przypadki przekraczania, ustalonych w decyzjach, stanów wody na stanowiskach górnych śluz: IV, V i VI. W przypadku śluzy nr V w dniu przeprowadzenia wizji w terenie stwierdzono niewielkie (5 cm) przekroczenie maksymalnego poziomu piętrzenia. Sytuacja powyższa wynikała z dopływu wód z kolektora deszczowego, który odprowadza wody opadowe z górnego tarasu osiedla Miedzyń. Dopływy z kolektora, przy intensywnych opadach atmosferycznych, kształtują się na poziomie 1,5 m<sup>3</sup>/s. Każde takie dodatkowe zasilanie Kanału wodami opadowymi powoduje szybkie podniesienie się zwierciadła wody w Kanale na odcinkach pomiędzy śluzami. W trakcie wizji terenowej stwierdzono przywrócenie stanu wody do normalnego poziomu eksploatacyjnego przez pracowników odpowiedzialnych za bieżące utrzymanie Kanału.

Należy zauważyć, że skala jak i częstotliwość przekroczeń, nie wpływają na warunki piętrzenia i rozrzad wód.

W dniu oględzin obiektów Kanału, tj. 22.01.2008 r., stany wody wynosiły odpowiednio:

- śluza nr IV, woda górna – 45,51 m n.p.m. (Kr),
- śluza nr V, woda górna – 48,55 m n.p.m. (Kr),
- śluza nr VI, woda górna – 50,98 m n.p.m. (Kr),

Protokół oględzin stanowi załącznik nr 4 protokołu kontroli.

Ad. VI.3. Utrzymanie wód oraz urządzeń wodnych.

Dla wszystkich kontrolowanych stopni piętrzących na Starym Kanale Bydgoskim, prowadzone są książki obiektu budowlanego, w których dokonywane są na bieżąco wpisy dotyczące przeglądów stanu technicznego obiektu. Kopie protokołów z okresowych przeglądów stanu technicznego oraz bezpieczeństwa budowli piętrzących na Starym Kanale Bydgoskim w latach 2005 - 2007 stanowią odpowiednio załączniki nr 5-7 protokołu kontroli.

W 2005 roku Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego przeprowadził kontrole utrzymania wszystkich 3 stopni piętrzących (śluz) zlokalizowanych na Starym Kanale Bydgoskim.

Wnioski z dokonanej w dniu 22.01.2008 r. wizytacji obiektów piętrzących pozwalają ocenić stan utrzymania tych obiektów jako dobry. Roboty zalecane do realizacji w protokołach z przeglądów są wykonywane na bieżąco. Obiekty wymagają prowadzenia drobnych prac konserwacyjnych, a w przypadku śluzy nr VI, na której stwierdzono pęknięcie na górnej lewej głowie śluzy, monitoringu zachowania się pęknięcia.

Jak wynika z wyjaśnień przedstawicieli Urzędu Miasta Bydgoszczy, dla obiektów piętrzących Starego Kanału Bydgoskiego nie wykonywano badań i pomiarów umożliwiających ocenę stanu oraz bezpieczeństwa budowli, wynikającej z przepisów art. 64 ust. 3 ustawy Prawo wodne.

Ad. VI.4. Przestrzeganie nałożonych na właścicieli gruntów obowiązków oraz ograniczeń.

Jak wynika z ustaleń kontroli, kwestie obowiązków i ograniczeń nałożonych na właścicieli gruntów nie występują na obszarze objętym przedmiotową kontrolą.

Ad. VI.5. Przestrzeganie warunków obowiązujących na wałach przeciwpowodziowych oraz na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią.

Zagadnienie nie występuje na obszarze objętym przedmiotową kontrolą.

Ad. VI.6. Stan zabezpieczenia przed powodzią oraz przebieg usuwania skutków powodzi związanych z utrzymaniem wód oraz urządzeń wodnych.

Stary Kanał Bydgoski wraz z obiektami piętrzącymi nie pełni funkcji przeciwpowodziowej. Na Kanale nie wystąpiły szkody powodziowe.

Ad. VI.7. Ustawianie i utrzymywanie stałych urządzeń pomiarowych na brzegach i w wodach.

Na kontrolowanym odcinku Kanału Bydgoskiego, stałe urządzenia pomiarowe (łaty wodowskazowe) umieszczone są od strony wody górnej na IV i VI śluzie, a od strony wody górnej i dolnej na śluzie nr V. Odczyty prowadzone są codziennie o godz. 7<sup>00</sup>, a wyniki rejestrowane są w „Rejestrze stanów wody i stopnia otwarcia zamknięć zasuw” na poszczególnych śluzach.

Ad. VI.8. Wykonywanie w pobliżu urządzeń wodnych robót lub czynności, które mogą zagrażać tym urządzeniom lub spowodować ich uszkodzenie.

W trakcie kontroli nie stwierdzono przypadków działań które zagrażałyby urządzeniom wodnym. Jak wynika z wyjaśnień przedstawicieli Zarządu Miasta, nie odnotowano tego typu przypadków w okresie co najmniej 10 ostatnich lat.

#### X. Dokumentacja dotycząca gospodarowania wodami.

W trakcie kontroli zapoznano się z następującą dokumentacją dotyczącą gospodarowania wodami Starego Kanału Bydgoskiego:

- 1) Książki obiektu budowlanego dla obiektów: śluza nr IV, śluza nr V i śluza nr VI;
- 2) Pozwolenia wodnoprawne wraz z operatami wodnoprawnymi, sporządzonymi dla: śluzy nr IV, śluzy nr V i śluzy nr VI;
- 3) Instrukcja eksploatacji i gospodarowania wodą na Starym Kanale (cz. I i II), sporządzona w maju 1994 r.;
- 4) Protokoły z przeglądów okresowych stanu technicznego obiektów: śluzy nr IV, śluzy nr V i śluzy nr VI;
- 5) Rejestr stanów wody i stopnia otwarcia zamknięć zasuw na poszczególnych śluzach;
- 6) Protokoły kontroli utrzymania obiektów piętrzących wykonane przez Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego

XI. Prezydent Miasta Bydgoszczy, pan Konstanty Dombrowicz został poinformowany o przysługujących Mu uprawnieniach, tj. o:

- prawie zgłoszenia umotywowanych zastrzeżeń do treści protokołu kontroli przed jego podpisaniem;
- prawie odmowy podpisania protokołu kontroli z jednoczesnym obowiązkiem pisemnego wyjaśnienia przyczyny tej odmowy;
- prawie zgłoszenia w ciągu 7 dni od dnia podpisania protokołu kontroli pisemnych wyjaśnień do zawartych w protokole ustaleń.

XII. Strony biorące udział w kontroli złożyły następujące wyjaśnienia i uwagi:

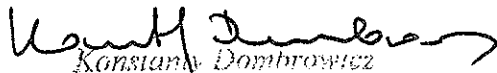
Nie zgłoszono uwag do treści protokołu.

Protokół zawiera 7 stron, kolejno ponumerowanych, parafowanych przez przedstawiciela kontrolowanego i kontrolującego. Protokół niniejszy sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, które po uprzednim odczytaniu – podpisano.

Załączniki przywołane w tekście protokołu, w liczbie 7 stanowią integralną całość z egzemplarzem protokołu kontroli pozostającym u kontrolującego. Drugi egzemplarz protokołu w załączeniu zawiera tylko dokumenty wytworzone dla potrzeb kontroli. Nie zawiera załączników stanowiących kopie dokumentów znajdujących się w zasobach dokumentacyjnych kontrolowanej jednostki.

Jeden egzemplarz protokołu, przeznaczony jest dla jednostki kontrolowanej.

Prezydent Miasta




Konstanty Dąbrowski

Prezydent Miasta

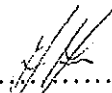
Bydgoszczy

Zespół Kontrolujący

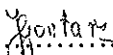
KZGW

1.  .....

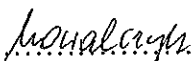
/Katarzyna Żurkowska/

2.  .....

/Tomasz Kiedryński/

3.  .....

/Justyna Gontarz/

4.  .....

/Maciej Kowalczyk/

Bydgoszcz, dnia 22 stycznia 2008 r.

